

Cesar, ki je izvršil razne tatvine in sleparije. Sodi se, da je to jako nevarni zločinec.

Svinjar. Dragonec Johan Dular iz Gore pri Dramljah zagrešil se je med velikonočnim dopustom nad neko 15-letno kočarsko hčerko. Pozneje izvršil je isti zločin nad neko 17-letno dekle. Konjski orožniki so svinjarja zaprli. Opomniti je, da je bila prva deklina že pred leti od svojega lastnega strica, kot šolska deklica pa že od svojega lastnega brata zlorabljen.

Iz Koroškega.

Koroška Korošcem! Divji napadi kranjskega panslaviističnega prvaštva na prelepo Koroško so rodili po vsej deželi hud odpor. Najbolj se je pojavil ta odpor na velikanskem zborovanju koroškega ljudstva v Sincivasi. Dne 24. maja pa je bil zopet v Spittalu velikanski koroški kmetški tabor, katerega se je udeležilo več kot 3000 oseb iz vse dežele. Ta zbor dokumentiral je zopet v vsej javnosti, da se Koroška ne pusti raztrgati od arbofilskih hujšakačev, marveč da hoče prej-kot-slej v lepi složnosti svoje gospodarske težnje zasledovati. Na tem zboru pa se je izvolila tudi posebna deputacija, ki je obstajala iz poslancev Dobernig, Lutschow-nig, dr. plem. Metnitz, Kirschner in Michor. Deputacija podala se je na Dunaj k vladi in ji je raztolmačila posebne želje poštenega koroškega ljudstva. Upamo, da bode vlada razumela protiaustrijske cilje slovenskih hujšakačev in da bode branila tisočletne pravice koroškega ljudstva. Vsekakor pa je gotovo, da se koroško ljudstvo v nobenem slučaju ne bode pustilo odtrgati od svoje domovine.

Prevalje. Piše se nam: Dopisun „Š Mira“ je zopet sklanfal modrost gnilobe, namesto da bi stopil s svojim imenom pred javni svet. Masloglavnik poprašuje, za katero leto se je računilo 70% in 40%. — Ja, ja, kdor je gluhi, ta ne sliši, zatorej pa beri: 70% je računil šolski svet za šolske potrebe za leto 1912, 40% za leto 1913. Zakaj se dopisun skriva, ako je njegova trditva resnična? Zakaj skriva „Mir“ tega modrijana, ako je „Mir“ prepričan o njegovi resničnosti? Ven z lumpom, — in račun se bode napravil pri sodnji, nikdar pa ne pri časopisu „Mir“, ker podpisani ne smatra „Mira“ kod oblast, ampak le kot neko podporo lažnjivih lumpov. Gospod župnik Matej Riepl so podpisane obljubili, da bodejo članek v „Miru“ preklicali, ker so gospod župnik pri občinski seji bili, da je šola pomotoma zastavila proračun tudi od davka tistih krajev, kateri so iz šolani v druge občine. Zakaj so prelomili gospod župnik besedo? Morebiti so bojijo zamere pri lažnjivemu dopisunu „Mira“, ali imajo lahko srce, ko vidijo prepri in ko se nedolžnega nesramno blati?! Spominjamo se še dobro na besedo sv. Misijona; gospod župnik so morebiti že pozabili, a misijon je odšel, prepri pa se je začel. In kdo je kriv? Lažnjivi „Mirovi“ preroki v jagnjetovi koži... Leopold Pristou, župan v Prevaljah.

Dobrlavas. Piše se nam: Nekoliko odgovora pač zasluži dopisnik „Mira“ z dne 23. majnika št. 20 iz Dobrlavasi. Kajti dopisnik tega članka ni nihče drugi, kakor tako imenovani „Žitajski večni ženin“! To je tisti zagriženi klerikalni petelin, ki se je 3 leta ženil po Kranjskem in so mu vselej prebrisane Kranjske vrata pokazale. Kaj mi je za storiti? Na Koroškem jo ne dobim, a ženil bi se rad; aha! šel bom na Štajersko gledat, kaj delajo „ljubice tri“ — in res dobil jo je, — mlada Urška, pojdi z mano, vsaj Ti se me usmili, ker bojim se ostati jungsel. Kar dobra boš, si misli ta zvita buča, ne boš mi ušla, ne. Kar naenkrat je nastala med ljudstvom govorica: „Trta“ bo zopet rodila, in gotovo že zopet prezgodaj! oho! ali res? so se začeli ljudje povpraševati. Res, res, kolkja vže kvače. Kje pa? V „Društvenem domu“ v Žitarivasi. Tega se je ta klerikalni petelin čudno zbal, in se je kar na hitro oženil; seveda se je moral, ker je mladi „Urški“ vže pred poroko prav po klerikalno „krancel“ vzel; kdor zna

pa zna! Ta krščanski mož je pred enim letom pustil v ječo zapret svojega nezakonskega 3½ mesece starega otroka z materjo vred. Drugi slučaj zopet pokaže klerikalno surovost. Na svečnico je prišla tista ženska z otrokom v gostilno v „Društveni dom“ v Žitarovas; kar naenkrat in na lepem skoči ta krščanski gostilničar, jo vdari s pestjo po obrazu, jo zagradi, jo z otrokom v naročju semintja vlači, jo vrže ven na cesto in zaklene vrata; seveda, ker jo je telesno poškodoval, moral se je zagovarjati pred sodnijo in je dobil 48 ur zapora s postom ter vse sodnijske stroške. Iz tega se lahko razvidi, kakšen sad rodi klerikalizem. — Nadalje piše „Mir“, tako imenovani „Šmir“, da je hotel en pošten in miren možakar nekega kolesarja, njegovega brata tepsti, in mu je žugal, da mu kolo razbije, ker je imel okrašeno s slovenskimi trakovi. To pa ni resnica; zato povemo dopisniku tistega članka, da je lažnik! — Take puble in lažnjive glave prepustimo klerikalcem. Ker ni gospod in ne trgovec imenuje se „posil-cvitar.“ Osel se pozna po riganju, ta klerikalni petelin pa po lažeh...

50 letnico svojega obstoja praznovala bode v kratkem prostovoljna požarna bramba v Celovcu.

Samomor. V Celovcu ustrelil se je 18letni delavec Ludvig Jöbstl iz okraja Leibnitz. Baje je vzrok samomora neopravičeni odpust iz službe. Tudi je imel precej dolga. Pred samomorom izpil je štiri flaše šampanjca.

Tatovi. V Ratteingrabenu vlomilo je več tatov v hišo posestnika Fr. Geršica in mu je pokradlo okajenega mesa za 350 kron. Pes je opetovano lajal, ali domači se niso zanj zmenili.

Požar. V Beljaku pogorelo je gospodarsko poslopje kovača Johana Eder. Škode je za 1300 kron.

Požig. V Gradesu nastal je v neki hiši, ki stoji poleg dveh šele pred kratkim pogorelih poslopij, požar, katerega so pa zamogli v pravem času zadušiti. V slami našli so svečo; vsled tega so sodili, da je hotel nekdo nalašč zažgati. Policijski pes „Fix“ iz St. Veita je tudi našel nekega tujega moža, katerega so orožniki v zapor prepeljali.

Izgubila se je v Weissenbergu, neka 17-letna, gluhonema deklica Paula. Sodi se da je nekdo revico v gozd odpeljal.

Otrok zgorel. V Lendorfu pri Celovcu imel je 6-letni sinček dekle Ferdinand Schauer opraviti z gorečo špiritno svetilko, ki se je razpočila. Otroku se je obleka vnela. Pridobil je smrtnonevarne opekline. Prepeljali so nesrečnega dečka v celovško bolnišnico, ali težko da bi mu zamogli življenje rešiti. Stariši, pazite na deco!

NESTLÉ-JEVA
MOKA ZA OTROKE

Poskušnje pošlje na zahtevo popolnoma zastoj
Nestle, Dunaj I. Biberstrasse 2 S.

Izpred sodišča.

Od mariborske porote.

Maribor. Porotno sodišče prične svoje zasedanje dne 15. junija. Doslej se je določilo sledeče slučaje: V ponedeljek dne 15. junija Johan Spasso (zaradi ropa) in Henrik Enčič (istotako zaradi ropa); predsednik v obeh slučajih prezident okrožne sodnje dvorni svetnik Perko. — V torek, dne 16. junija: Štefan Faleš (posilstvo in izsiljevanje); predsednik deželnosodni nadsvetnik dr. Fraidl. — V sredo dne 17. junija: Johan Müller in Tereza Friedau (zaradi uboja in orekovanja); predsednik deželnosodni svetnik Kokoč. — V četrtek, dne 18. junija: Marija Jereneč (detomor); predsednik deželnosodni svetnik dr. Kočvar. — Gotovo pa je, da pride k temu zasedanju še cela vrsta drugih slučajev, med njimi tudi bržkone tiskovna tožba zoper našega urednika Linhart. — V zadnjem hipu se nam po-

roča, da se vrši ta tiskovna tožba že 19. junija 1914.

Tombah iz St. Vida zopet obsojen.

Ptuj, 10. junija 1914. — Znani trgovec in prvaški zagriženec Tombah, ki živi zgolj od Nemoč, čeprav izliva vsak dan svoj strup nad Nemoč, se je zopet enkrat grozovito blamiral. Možakar, ki ne zna nemško ne slovensko pisati, menda že misli, da je največji modrijan na božjem svetu, ker zna s kupčijo dobiček slovenskih kmetov in nemških kupcev v svojem lastnem žepu združiti. Zdaj je tožil ptujsko okrajno bolniško blagajno, ker se ta ni hotela udati nekim njegovim popolnoma neopravičenim zahtevam. Pustil je namreč nekemu svojemu učencu, ki ga je tudi že davno zapustil, zob plombirati in hotel, da bi to bolniška blagajna plačala. Bolniška blagajna pa seveda ni zato tukaj, da bi vsak Tombah z njenim denarjem gospodaril. Ker je njegovo neopravičeno zahtevno odklonila, je Tombah tožil. Da bi bili troški večji, vzel si je seveda advokata in sicer dra. Fermevca. Ali okrajna bolniška blagajna vzela si je tudi advokata in sicer dra. Petrowitscha iz dr. Plachkijeve pisarne. Sodnik je v zmislu postave moral spoznati, da Tombah nima prav. Oprostil je bolniško blagajno od tožbe, Tombah pa mora vse precejšnje stroške plačati. Upamo, da bode ta poštenjak iz St. Vida odslej bolj pameten, ker se mu je zopet enkrat pred sodnijo glava ohladila.

Grozdni molj (grozdni črv).

Koncem maja ali početkom junija začenja grozdje cvesti. Takrat rapazimo v vinogradih, napadenih po grozdnem molju, da je več pesameznih cvetov premreženih s fino mrežico, podobno pajčevini. Ako to mrežico oprezno pretržemo, zagledamo malo gosencičico, katere je navadno rdečkasto-rumena ali rdečče-rjavega, ter ima črno glavico. Na kvarnerskih in dalmatinskih otokih se najde tega škodljivca pogostoma — a včasih tudi drugje — zelenkaste ali svetlorumenkaste, ali umazano-vijoličaste barve in ima rumeno plavico. Prva vrsta grozdnega črva. t. j. s črno glavico, je gosenciča navadnega prapoštega pegastega grozdnega molja (Conchylis ambigua), a druga vrsta, t. j. z rumeno glavico, pa je gosenciča šarastega grozdnega molja (Polychorosis botrana). Oba ta molja sta mala metuljčka. Prvi leta najbolj o mraku in ponoči, a drugi bolj po dnevu okoli.

Eden in drugi molj se prikaže naprvo v mesecu maju in položi svoja jajčeca o lepih toplih večerih na trtne grozdčke. Vsaka samica zaleže kakih 100 jajčec in sicer vsako na kakšno drugo mesto. Jajčeca so tako drobna, pa jih je možno videti samo s pomočjo povečala. Koncem maja in početkom junija izležejo iz jajčec prve gosencičice, ki premrežijo zarod s finimi svilnatimi nitkami, ter se hranijo z nežnimi cveti. Ko dorastejo, zabujajo se na različnih trtnih delih (na objeeneem zarodu, listju, lubadi) ali pa na trtnih kolcih. Te bube se zovejo — poletne bube. Iz teh bub se izležejo meseca julija molji drugega rodu. Samice tega drugega rodu pokladajo prav tako mnogobrojna jajčeca, iz kojih se izvale nove gosencičice, katere prevrtajo jagodne lupine in se zarijejo v jagode. Ko je gosenciča ukončala to jagodo, se preseli v drugo, uniči to in tako nadaljuje, dokler se popolnoma razvije. Dorasla gosenciča se spusti iz jagode po tanki niti na tla in prezimi pod trtnim lubadom, ali pa v razpoklinah kolcev, pod vezilom, na suhih delih mladik in sicer v obliki bube.

Škoda, ki jo dela grozdni molj, obstoja toraj v tem, da uničujejo gosencičice prvega rodu del grozdka že v obliki cvetja, gosencičica drugega rodu pa se poloti jagod in jih uničuje.

Grozdni molj je znan vinogradnikom že od pamтивеke. Nahaja se v večji ali manjši meri v vseh vinorodnih krajih. Že stari Rimljani so imeli opravila z njim. Škoda, ki jo dela, zamore biti včasih ogromna. Pred nekimi leji je uničil

Stole (Zimmersessel) SLAWITSCH & HELLER
trgovina v Ptuj. 469

po 3—, 5—, 6— kron se dobijo v zalogi